

HÍRLEVÉL

2022.
július 1.

XVIII.
évfolyam
2. szám

Kispesti Egészségügyi Intézet

Az Intézet dolgozóinak lapja

Semmelweis Ignác
(1818. július 1. – 1865. augusztus 13.)

Igazgatói rovat

Kedves Munkatársaim!

" A siker kiindulópontja egy égő vágy valamely határozott cél eléréséhez."

(Napoleon Hill)

Az előző Hírlevelünk óta eltelt negyedév ismét **érdemi előrehaladási időszak az Intézet életében.**

Kialakítottuk a **speciális csoportos tornák** helyszínét a Berzsenyi rendelőben, ahol már folynak a kezelések. Jelenleg zajlik a **szemészeti rendelők teljes felújítása**. Ez is, mint az előző, saját kivitelezői csapattal valósul meg. A kitűnő együttműködésnek köszönhetően a szükséges munkálatok a rendelések megtartása mellett történnek.

Indulásra kész az **egynapos sebészeti részlegünk**. Az igazi kis „kórház” hét szakma jeles művelőit várja, hogy Kispest lakosságának definitív ellátást tudjon nyújtani. Nemcsak a Covid és annak negatív gazdasági következményei, de a hivatalos engedélyezések is késleltetik a tényleges elindulást, amit mindannyian izgatottan és türelmetlenül várunk.

A Gép-műszer Alapítvány javára egy nagyobb összeg folyt be hála adományként. Ennek köszönhetően beszerzésre került egy fontos **diagnosztikai és terápiás pszichológiai eszköz, az un. „Világjáték”** a Gyermekegészségügyi Intézet részére. A Covid okozta mentális zavarok nagy számát tapasztalva, különösen jelentős az eszköz beszerzésének lehetősége.

A **geriátriai előadás sorozatunk** 3. évadjának keretében **öt kimagasló, klinikai professzor** által tartott, több témát felölelő előadás valósult meg az Intézetben. Ezek akkreditált, kredit pontos szakmai előadások, amelyekre az online lehetőségnek köszönhetően vidékről is jelentkeztek kollégák. Maguk az előadók kivétel nélkül megjegyezték, hogy ilyen kezdeményezéssel nem találkoztak, csak egyetemi falakon belül. Sajnos a helyi érdeklődés az előadók személye és a témák aktualitása ellenére sem volt dicséretes.

Semmelweis Ignácot, az egészségügyi dolgozók ünnepének névadóját, halálának 150. (2015) és születésének 200. (2018) évfordulója kapcsán hazai és nemzetközi fórumok is sokszor emlegették az elmúlt években. Korszakos felfedezésének óriási jelentőségét és „ébresztő” jellegű aktualitását a világjárvány erősítette meg. **Szellemisége előtt mindnyájunknak fejet kell hajtani!**

Köszönöm mindazoknak a szolgálatát, akik a lakossági véleményalkotás szerint a feladatukon túlmutató emberi hozzáállásukról tettek tanúságot, de azoknak is, akik külön elismerés nélkül lelkiismeretesen kezelték a Betegeket!

Köszönöm továbbá mindenki munkáját, aki bármivel hozzájárult a jelentős egészségügyi fejlesztés megvalósulásához!

Kívánok mindenkinek pihentető, feltöltő, tartalmas, szép nyarat!

Dr. Kumin Marianna M.Sc.
főigazgató főorvos

Aktualitás

2022. évi díjazottak:

- **Kispestért Díjjal tüntették ki:** Kötél Mária intézetvezető főnővér,
- **Dicsérő Oklevélben részesült:** Dr. Hasmann Andrea pszichiáter,
Sallói Gabriella reumatológiai asszisztens

Semmelweis-napi kitüntettek:

- **„Kispestiek egészségéért végzett kimagasló munkáért Elismerő Oklevél”-ben részesült:** Dr. Fazekas Ferenc, az onkológiai szakrendelés
rendelésvezető főorvosa,
Márkus Tünde Ágnes szemészeti asszisztens

Dicséret

„Tisztelt Titkárság!

Remélem, jó helyre írom....

Én már vagy 15 éve csak a jogosítvány hosszabbítás miatt megyek az sztk-ba. Emiatt voltam 2022. 05.24.-én a kardiológián.

Előtte volt sok negatív tapasztalatom..., de most gyors, szakszerű, türelmes, és nagyon KEDVES vizsgálatban volt részem - amit ezúton is köszönök SCHATZ TÜNDE-nek.

Örülök, hogy a mai rohanós, és sajnos sokszor goromba, világban akadnak még ilyen "virágos mezők".

Tisztelettel: „T. J.né”

„Tisztelt Főigazgató-főorvos Asszony!

Ezúton szeretnék köszönetet mondani a tegnapi napon a Bőrgyógyászaton dr. Bihari Ágnes doktornőnek és asszisztensének a gyors ellátásáért.

E-mail-ben kértem időpontot a rendelésre, az e-mailemben megjelöltem, hogy akut problémáról van szó. Az e-mail elküldését követő 10 percen belül hívott az asszisztensnő és érdeklődött, hogy milyen problémáról van szó és azt javasolta, hogy írjam le a problémámat és készítsek fotókat. Ezt megtettem, elküldtem a levelet és másfél órán belül meg is érkezett a doktornőtől a válasz a felhőbe feltett gyógyszerek megjelölésével együtt. Az e-mail-ben pedig megtaláltam az ambulánslapot.

Nagyon hálás vagyok a Főigazgató-főorvosnő munkatársainak a gyors ellátásért. További eredményes gyógyító munkát kívánok!

Tisztelettel és köszönettel: Dr. P.T.”

„Tisztelt Főigazgató Főorvos Úrhölgy!

Ezúton szeretném megköszönni Dr. Molnár Györgyi reumatológus odaadó, türelmes munkáját. Csuklóm törése után mindent elkövettem és elkövet, hogy a kezem mielőbb rendbe jöjjön. Mindezt teszi szeretettel. teljes körű orvosi odafigyeléssel. Köszönöm, hogy Molnár doktornő megmentette a kezemet.

Tisztelettel: R.J.”

„Kispesti Egészségügyi Intézet – Dr. Kumin Mariann vezető részére!

M.T. vagyok, Bp. 1192. M. utcában lakom, 80 éves múltam.

Szeretnék köszönetet mondani a reumatológián dolgozó Dr. Ferenczi Gizella doktornőnek és a mellette dolgozó asszisztensnőnek a nagy türelmükért. Én már elkopott állapotba vagyok, kicsit süket

is. A Doktornő türelmesen megismétli, mert észre veszi, hogy nem értem, amit mondott, és mindig jó megoldást talál a bajaimra.

Ezt szerettem volna megosztani az Intézet vezetőségével. Az Intézet összes dolgozójának is köszönettel tartozok, a ház felépülése óta a betegük vagyok.

Köszönettel: M.T.”

„R. C. vagyok. Dr.Ernst Edina doktornőnél jártam a tegnap, és ezúton is szeretném megköszönni neki, az odaadó, teljes szívből szeretetteljes munkáját, és ahogy fogadott engem. Teljesen meg vagyok elégedve a hivatásával, ahogy odaadóan, lelkiismerettel bánik a betegeivel. Ezt szavakkal nem is lehet leírni én mindenkinek csak ajánlani tudom a Dr nőt. Tisztelettel: R. C.. 2022.05.25”

„Ma voltam nőgyógyászati vizsgálaton Dr.Ujvári Attilánál és nagyon örülök, hogy egy profi, türelmes, intelligens, kedves orvost ismerhettem meg! A kérdéseimre teljes körű választ kaptam, ami megnyugtató! Az asszisztens hölgy is, nagyon kedves intelligens, profi szakember! Nagyon szépen köszönöm a munkájukat és a szaktudásukat! További szép napokat kívánok!
Üdvözlettel: N.I.né”

Szakrendelői tájékoztató

Az előjegyzéssel kapcsolatos informatikai fejlesztések eredményeként minden páciens, akinek e-mail címe szerepel az EMMA páciens adatai között, e-mailben értesítést kap az időpont foglalásáról abban az esetben is, ha nem online, hanem a betegirányítóban kapott időpontot. Ugyanígy az időpont előtt két nappal emlékeztető mail-t is kap. Célszerű ezt tudni és adott esetben a páciens figyelmét is fölhívni erre a szolgáltatásinkra. Fontos továbbá, hogy ha valaki úgy látja, hogy nem tud a megadott időpontban megjelenni a rendelésen, azt mielőbb jelezze, hogy a fennmaradó időben más ellátható legyen.

Szövérfy Dénes

MOK - hírek

Kedves Kollégák!

Az utóbbi napokban nagyon érdekes híreket tudtam megosztani Veletek. A MOK OKGY és Kongresszus híreit, a MOK Kongresszus előadásait és legutóbb a MOK 6 oldalas tájékoztatóját a nyugdíjas orvosok foglalkoztatásával kapcsolatban.

Tudom, hogy terjedelmes anyagok, de nagyon érdekesek. Kérlek, szánjatok időt az elolvasására, vagy legalább fussátok át. Az Intézetben az osztályok e-mail címére küldöm, a háziorvosoknak a korábban megadott e-mail címre. Szóljatok, ha nem kaptátok meg!

Mindenkinek szép nyarat és jó pihenést kívánok!

dr. Zalaföldi Kornélia
MOK BTSZ XIX. ker.
Választókerületi Elnök

Informatikai és Dokumentációs Osztály

Felújítások

Az informatikai osztály a napi feladatai mellett két felújítási projektben is részt vesz. Az idén megvalósulni látszik, hogy Intézetünknek új, optikai gerinc hálózata épüljön ki. Ehhez sok-sok egyeztetésre volt szükség, ami az osztályon dolgozók idejét és energiáit is jelentősen lekötötte. A legnagyobb probléma a kivitelezés során, hogy miként tudjuk megoldani egy működő Intézetben az átállást a lehető legkisebb fennakadást okozva.

A személyzeti osztályon történő felújítás során szintén rekonstrukcióra került az informatikai hálózat, amely már az új optikai gerinchálózathoz lett tervezve.

A felújítások mellett új szervezeti egységek kerültek kialakításra. Az egyik ilyen a III. emeleti Egynapos sebészet, ahol az informatikai eszközök beállítása az utolsó stádiumba ért. A másik pedig a Berzsenyi utcai rendelőben kialakított új gyógytorna helyiség, ahol szintén egy teljes infrastruktúra kiépítését valósítottuk meg.

Sabján Irén
osztályvezető

Kitekintés

Május – Ünnepek és emléknapiok

Május 1. (vasárnap): a munka ünnepe (munkaszüneti nap) és anyák napja (május első vasárnapja).

Május 4. (szerda): Tűzoltók napja

Május 6. (péntek): A magyar sport napja

Május 7. (május első szombatja): A magyar műszaki értelmiség napja

Május 8. (vasárnap): A második világháború befejeződésének emléknapija

Május 10. (kedd): Mentők napja, illetve A madarak és fák napja

Május 21. (szombat): A magyar honvédelem napja

Május 26. (csütörtök): Mennybemenetel ünnepe

Május 29. (május utolsó vasárnapja): Gyermeknap, illetve A magyar hősök emléknapja

Kerek évfordulók

- 450 évvel ezelőtt, 1572. május 1-jén, Rómában elhunyt az 1712-ben szentté avatott **V. Piusz** pápa (szül. Antonio Ghislieri; Bosco Marengo, 1504. január 17.).
- 250 évvel ezelőtt, 1772. május 2-án, Oberwiederstedtben, Friedrich Leopold von Hardenberg néven megszületett **Novalis** (†Weißenfels, 1801. március 25.) német költő, író, a német romantika egyik legnagyobb alakja.
- 50 évvel ezelőtt, 1972. május 2-án, Washingtonban elhunyt **John Edgar Hoover** (szül. Washington, 1895. január 1.) az amerikai Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) és annak elődje, a Bureau of Investigation (BOI) meghatározó igazgatója, aki 48 évig töltötte be hivatalát, egészen haláláig.
- 200 évvel ezelőtt, 1822. május 3-án, Sárosfán megszületett **Bittó István** (†Budapest, 1903. március 8.) magyar arisztokrata politikus, országgyűlési képviselő, az Andrássy- majd Lónyay-kormányok igazságügy-minisztere, a Képviselőház elnöke, majd Magyarország miniszterelnöke 1874. március 21. és 1875. március 2. között.
- 275 évvel ezelőtt, 1747. május 5-én, Bécsben megszületett **II. Lipót** (†Bécs, 1792. március 1.) magyar király, aki 1790-ben lépett trónra.

- 200 évvel ezelőtt, 1822. május 18-án, Iglón megszületett **id. Bókay János** (†Budapest, 1884. október 20.) magyar orvos, a korszerű magyar gyermekorvoslás megteremtője.
- 50 évvel ezelőtt, 1972. május 26-án, Moszkvában Richard Nixon az Amerikai Egyesült Államok és Leonid Brezsnyev a Szovjetunió nevében aláírta a Strategic Arms Limitation Talks (magyarul: tárgyalások a hadászati fegyverek korlátozásáról), rövidítve **SALT-1** nevű fegyverkorlátozási egyezményt.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. május 28-án, Lugoson megszületett **Horger Antal** (†Budapest, 1946. április 14.) nyelvész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. A szegedi Ferenc József Tudományegyetem Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Karának dékánja 1927-től 1928-ig.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. május 29-én, Pécsen megszületett **Pilch Jenő** (†Budapest, 1937. szeptember 12.) katonatiszt, hadtörténész, katonai szakíró, a Magyar Tudományos Akadémia tagja.

Június – Ünnepek és emléknapiak

Június 4. (szombat): A nemzeti összetartozás napja (a trianoni békeszerződés emléknapija)

Június 5. (június első vasárnapja): Pedagógusok napja, Az építők napja

Június 5–6 (vasárnap–hétfő): Pünkösöd (munkaszünet)

Június 10. (péntek): Az ügyészség napja

Június 12. (vasárnap): Szentháromság ünnepe

Június 13. (hétfő): A magyar feltalálók napja

Június 16. (csütörtök): Az 1956-os forradalom mártírjainak emléknapija Nagy Imre és társai kivégzésének (1958. június 16.) emlékére

Június 19. (vasárnap): A független Magyarország napja (nemzeti emléknap a szovjet csapatok 1991-es kivonásának emlékére)

Június 24. (péntek): Szent Iván éjszakája

Június 25. (június utolsó szombatja): A magyar szabadság napja

Június 27. (hétfő): A magyar határőrség napja, illetve A magyarországi lengyelek napja

Június 29. (szerda): Péter és Pál ünnepe, az aratás napja

Kerek évfordulók

- 25 évvel ezelőtt, 1997. június 2-án, Budapesten elhunyt **Turay Ida** (szül.: Turmayer Ida, Rákospalota, 1907. szeptember 28.) magyar színésznő, érdemes művész.
- 75 évvel ezelőtt, 1947. június 5-én meghirdették az Európa újjáépítését célzó amerikai segélyprogramot, a **Marshall-tervet**.
- 175 évvel ezelőtt, 1847. június 9-én, Budán megszületett **Hauszmann Alajos** (†Velence, 1926. július 31.) magyar építész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. június 10-én a Minnesota állambeli Grand Rapidsban megszületett **Judy Garland** (†London, 1969. június 22.) amerikai filmszínésznő és énekes. Legismertebb szerepe Dorothy, az Óz, a csodák csodája című filmből.
- 50 évvel ezelőtt, 1972. június 17-én, Washingtonban kirobbant a **Watergate-botrány**. (Plaszky Péter cikke Richard Nixon politikai pályafutásáról **ide** kattintva olvasható el.
- 125 évvel ezelőtt, 1897. június 24-én, Kolozsvárott elhunyt **Brassai Sámuel** (szül.: Torockó vagy Torockószentgyörgy, 1797. június 15. vagy 1800. február 13.) nyelvész, filozófus, természettudós, az „utolsó erdélyi polihisztor”, a Magyar Tudományos Akadémia tagja.
- 200 évvel ezelőtt, 1822. június 25-én, Berlinben elhunyt **Ernst Theodor Amadeus (E. T. A.) Hoffmann** (szül. Königsberg, 1776. január 24.), a német romantika egyik kiemelkedő írója.
- 300 évvel ezelőtt, 1722. június 30-án a magyar országgyűlés elfogadta a **Pragmatica Sanctiot**, amely kimondta a Habsburg-dinasztia nőági örökösödését. (1723. 1–3. tc.)
- 25 évvel ezelőtt, 1997. június 25-én elhunyt **Andorka Rudolf** (szül.: Budapest, 1931. április 30.) Széchenyi-díjas magyar szociológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja.
- 25 évvel ezelőtt, 1997. június 25-én, Párizsban elhunyt **Jacques-Yves Cousteau**, másnéven Cousteau kapitány (szül.: Saint-André-de-Cubzac, 1910. június 11.) francia tengerkutató, felfedező, természettudós és filmkészítő.

Július – Ünnepek és emléknapiak

Július 1. (péntek): Semmelweis-nap (a magyar egészségügy napja), illetve A köztisztviselők és kormánytisztviselők napja

Július 2. (július első szombatja): Polgárőrnapi

Július 9. (július második szombatja): Vasutasnap

Július 15. (péntek): A bíróságok napja

Július 22. (péntek): A nándorfehérvári diadal emléknapja
Július 30. (július utolsó szombatja): A balatoni halak napja

Kerek évfordulók

- 150 évvel ezelőtt, 1872. július 1-jén, Cambrai-ben megszületett **Louis Blériot** (†Párizs, 1936. augusztus 2.) francia mérnök, konstruktőr, pilóta, a repülés egyik úttörője.
- 25 évvel ezelőtt, 1997. július 1-jén csatolták vissza **Hongkongot** Kínához.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. július 4-én, a vermonti Plymouth Notchban megszületett ifj. John **Calvin Coolidge** (†Northampton, Massachusetts, 1933. január 5.) amerikai politikus, ügyvéd, az Amerikai Egyesült Államok elnöke 1923 és 1929 között.
- 200 évvel ezelőtt, 1822. július 8-án, Lericiben elhunyt **Percy Bysshe Shelley** (szül.: Horsham, 1792. augusztus 4.) angol költő, az angol romantikus költészet legjelentősebb képviselője.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. július 16-án, Borge-ban megszületett **Roald Engelbregt Gravning Amundsen** (†ismeretlen, 1928. június 18.), a Déli-sarkot elsőként elérő norvég sarkkutató, felfedező.
- 200 évvel ezelőtt, 1822. július 20-án, Heinzendorban megszületett **Johann Gregor Mendel** (†Brünn, 1884. január 6.) német származású Ágoston-rendi szerzetes, a brünni Ágoston-rendi monostor apátja, botanikus, a tudományos örökléstan megalapozója.
- 125 évvel ezelőtt, 1897. július 24-én a Kansas állambeli Atchisonban megszületett **Amelia Mary Earhart** (eltűnt: Csendes-óceán, 1937. július 2.), a repülés úttörője, az első jelentős pilótanő.
- 300 évvel ezelőtt, 1722. július 25-én, Nikolsburgban megszületett **Fellner Jakab** (†Tata, 1780. december 12.) építész, a késő barokk copf stílusú építészet egyik legkiválóbb magyarországi mestere.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. július 28-án, Brüsszelben megszületett **Jacques Ernest-Jean Piccard** (†2008. november 1.) svájci tengerkutató, aki elsőként hajtott végre mélytengeri merüléseket. 1960-ban a Mariana-árok legmélyebb pontjára is alámerült.
- 125 évvel ezelőtt, 1897. július 30-án, Budapesten elhunyt **Ráth Károly** (szül.: Buda, 1821. február 20.) ügyvéd, jogász, az 1873-ban egyesített Budapest első főpolgármestere.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. július 30-án, Budapesten, Pallavicini Antal néven megszületett **Pálinkás Antal** (†Budapest, 1957. december 10.) magyar honvéd őrnagy, az 1956-os forradalom kivégzett mártírja.

Augusztus – Ünnepek és emléknapok

Augusztus 1. (hétfő): A forint születésnapja

Augusztus 2. (kedd): A roma holokauszt emléknapja

Augusztus 9. (kedd): Az állatkertek napja

Augusztus 15. (hétfő): A légierő napja

Augusztus 20. (szombat): Nemzeti ünnep, az államalapítás ünnepe (munkaszüneti nap).

Augusztus 23. (kedd): A totalitárius diktatúrák áldozatainak európai emléknapja

Augusztus 29. (hétfő): A mohácsi csata emléknapja, illetve A magyar fotográfia napja

Kerek évfordulók

- 100 évvel ezelőtt, 1922. augusztus 1-jén elhunyt **Bánki Donát** (szül.: Löwinger Donát; Bakonybánk, 1859. június 6.) magyar gépészmérnök, feltaláló, egyetemi tanár.
- 750 évvel ezelőtt, 1272. augusztus 6-án elhunyt **V. István** (szül.: 1239. október 18., 1270-ben koronázták meg) magyar király. Utódja az 1290. július 10-ig uralkodó **IV. László** lett.
- 200 évvel ezelőtt, 1822. augusztus 7-én, Bécsben elhunyt Teleki Sámuel (szül.: Gernyeszeg, 1739. november 17.) erdélyi kancellár, a marosvásárhelyi Teleki Téka alapítója.
- 125 évvel ezelőtt, 1897. augusztus 8-án, Bázelen elhunyt **Jacob Christoph Burckhardt** (szül.: Bazel, 1818. május 25.) svájci művelődés- és művészettörténész.
- 550 évvel ezelőtt, 1472. augusztus 9-én, Esztergomban elhunyt **Vitéz János** (szül.: Zredna, Kőrös megye, ma Horvátország, 1408 körül) bíboros, esztergomi érsek, I. Mátyás király tanácsadója, a magyarországi humanizmus atyja.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. augusztus 9-én, Milánóban megszületett **Angelo Rotta** (†Vatikán, 1965. február 1.) olasz katolikus pap, magyarországi apostoli nuncius 1930-tól 1945-ig. Embermentő, a nyilas rendszer idején zsidók ezreinek – nemcsak áttérteknek – adott vatikáni védlelet, több lakóházat is vatikáni védelem alá helyezett.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. augusztus 9-én, Alcsúton megszületett **Habsburg–Lotaringiai József Ágost** (†Rain, Nyugat-Németország, 1962. július 6.) osztrák főherceg, magyar királyi herceg, honvéd tábornagy, a Felsőház tagja, 1918. november 13. és 16. között a Magyar Királyság helytartója, 1919. augusztus 7. és 23. között a Magyar Népköztársaság kormányzója, 1936. március 22-től 1944 októberéig a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

- 625 évvel ezelőtt, 1397. augusztus 16-án, Bécsben megszületett a későbbi magyar király, **Albert** (†Neszmély, 1439. október 27.), aki 1437-ben a Habsburg-dinasztia első Magyarországon trónra lépő uralkodója lett.
- 450 évvel ezelőtt, az 1572. augusztus 23-ról 24-re virradó éjszakán (**Szent Bertalan éjszakáján**) a békülési céllal Párizsba gyűlt hugenották (francia reformátusok) nagy részét a király beleegyezésével lemészárolták.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. augusztus 27-én, Budapesten megszületett **Jónás Pál** (†Albuquerque, 1998. április 25.) közgazdász, recski fogoly, 1956-os forradalmár.
- 225 évvel ezelőtt, 1797. augusztus 30-án, Londonban Mary Wollstonecraft Godwin néven megszületett **Mary Shelley** (†London, 1851. február 1.) angol romantikus író, a *Frankenstein, avagy a modern Prométheusz* című alkotás szerzője. 1816 és 1822 között Percy Bysshe Shelley költő felesége volt.
- 75 évvel ezelőtt, 1947. augusztus 31-én tartották meg a **kékcédulás választás** néven elhíresült 1947-es országgyűlési választást, amelyen a legtöbb szavazatot a Magyar Kommunista Párt szerezte.

Szeptember – Ünnepek- és emléknapiak

Szeptember 1. (csütörtök):	a tanévkezdés hagyományos napja, illetve a második világháború kitörésének emléknapja
Szeptember 4. (szeptember első vasárnapja):	Bányásznap
Szeptember 8. (csütörtök):	A Büntetés-végrehajtási szervezet napja
Szeptember 14. (szerda):	A keresztény egység napja
Szeptember 21. (szerda):	A magyar dráma ünnepe
Szeptember 30. (péntek):	A népmese napja, illetve A helyi önkormányzatok napja

Kerek évfordulók

- 100 évvel ezelőtt, 1922. szeptember 1-jén, Budapesten elhunyt **Pecz Samu** (szül.: Pest, 1854. március 1.) építész, műegyetemi tanár, udvari tanácsos.
- 125 évvel ezelőtt, 1897. szeptember 9-én, Budapesten elhunyt **Pulszky Ferenc** (szül.: Eperjes, 1814. szeptember 17.) magyar politikus, régész és műgyűjtő, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója 1869 és 1894 között.
- 325 évvel ezelőtt, 1697. szeptember 11-én zajlott le a **zentai csata**, amelyben Savoyai Jenő herceg, a keresztény hadak fővezére meghatározó vereséget mért a török erőkre. A Szent Liga országai 1699 januárjában békét kötöttek az Oszmán Birodalommal Karlócán. A pillanatnyi hadi helyzetet rögzítő békeszerződéssel Erdély és Magyarország – a Bánság kivételével – Habsburg uralom alá került.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. szeptember 16-án, Szarvason megszületett **Melich János** (†Budapest, 1963. november 20.) magyar nyelvész, egyetemi tanár, akadémikus, 1919–1922 között az Országos Széchényi Könyvtár igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja.
- 125 évvel ezelőtt, 1897. szeptember 19-én, Farkaslakán Tamás János néven megszületett **Tamási Áron** (†Budapest, 1966. május 26.) Kossuth-díjas székely magyar író.
- 900 évvel ezelőtt, 1122. szeptember 23-án II. Callixtus pápa és V. Henrik német-római császár megkötötte a **wormsi konkordátumot**. Az investitúra-háborúk lezárását célzó kompromisszumos megállapodás kimondta, hogy az egyházi előljárókat a pápa és a császár közösen iktatja be.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. szeptember 23-án, Ecséden megszületett **Richter Gedeon** (†Budapest, 1944. december 30.) magyar gyógyszerész, a modern hazai gyógyszeripar megeremtője, a nyilas terror áldozata.
- 125 évvel ezelőtt, 1897. szeptember 26-án, Concesioban, Giovanni Battista Enrico Antonio Maria Montinin éven (†Castel Gandolfo, 1978. augusztus 6.) megszületett a 2018-ban szentté avatott **VI. Pál** római pápa.
- 250 évvel ezelőtt, 1772. szeptember 27-én, Sümegen megszületett **Kisfaludy Sándor** (†Sümeg, 1844. október 28.) magyar költő, császári katonatiszt. A Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti és a Kisfaludy Társaság rendes tagja, Kisfaludy Károly bátyja.
- 475 évvel ezelőtt, 1547. szeptember 29-én, Alcalá de Henares-ben megszületett **Miguel de Cervantes Saavedra** (†Madrid, 1616. április 23.) spanyol regény- és drámaíró, költő, Don Quijote figurájának megalkotója.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. szeptember 29-én, Miskolcon elhunyt **Déry Istvánné Széppataki Róza** (született Schekenbach, később Schenbach Rozália; Jászberény, 1793. december 23.) az első magyar opera-énekesnő, a vándorszínészet korának legnépszerűbb színésznője.

<https://ujkor.hu/content/unnep-es-emleknapiak-kerek-evfordulok-2022-ben>

Tudományos élet

Példaértékű munka az ember szolgálatában – Semmelweis Ignác-díjjal tüntettek ki két akadémikust – 2022. május 26.

Az egészségügy területén végzett, kiemelkedően magas színvonalú, példaértékű munkájáért Semmelweis Ignác-díjat vehetett át Schaff Zsuzsa akadémikus orvos és kutató, a Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási Orvostani Intézet professor emeritája, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar II. Sz. Patológiai Intézetének volt igazgatója, valamint Mandl József akadémikus kutatóorvos és biokémikus, a Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet professor emeritusa, az Egészségügyi Tudományos Tanács elnöke.

A Széchenyi- és Batthyány-Strattmann László díjas orvos és kutató, 2021-ben a Magyar Érdemrend középkeresztje polgári tagozatának kitüntetésével is elismert Schaff Zsuzsa több évtizedes kiemelkedő kutatói és iskolateremtő oktatói pályafutása során – különösen a máj kutatása területén a vírusfertőzések okozta megbetegedések patomechanizmusára és a májdaganatokra irányuló kutatásával – elért, nemzetközileg is jelentős eredményeiért kapta meg a rangos kitüntetést. Az orvos akadémikus az akadémikusi cím felelősségéről néhány évvel ezelőtt így nyilatkozott: „az akadémikusság igen megtisztelő, mivel Magyarországon nincs ennél magasabb tudományos fokozat, ugyanakkor kötelezettség is, mert az akadémiai tagság komoly súlyt ad az ember véleményének”.

A most Semmelweis-díjjal kitüntetett tudósok tudományos eredményei mellett példaértékű a betegekhez és a tanítványaihoz való hozzáállása is: „Az ember a tanítással nyomot hagy maga után. Elődeimtől tanultam azt, hogy a betegnek mindig igaza van. Vagyis ha panaszkodik valamiről, el kell fogadni, hogy az úgy van, és utána kell járni a panaszainak, meg kell találni az okát. Ezt az elvet szeretem továbbadni az új nemzedéknek.”

Schaff Zsuzsa és Mandl József Forrás: semmelweis.hu

A szintén Semmelweis-díjjal kitüntetett Mandl József biokémikus és kutatóorvos akadémikus kutatói pályája során nemzetközi szintű tudományos eredményeket ért el a májműködés- és a gyógyszeranyagcsere-kutatások terén, emellett oktatói és tudományos közéleti tevékenysége is iskolateremtőnek számít. A Széchenyi-díjas akadémikus hivatásáról néhány évvel ezelőtt így nyilatkozott: „Számomra a pálya csúcса, hogy egyetemi tanár lehetek, és ma már nem tudom elképzelni a pályámat másként, mint oktatóként és kutatóként, számomra ez két nagyon mélyen kapcsolódó terület. A kutatásaimban pedig mindig a beteg ember meggyógyítása adta a motivációt.”

https://mta.hu/tudomany_hirei/peldaerteku-munka-az-ember-szolgalataban-semmelweis-ignac-dijjal-tuntettek-ki-ket-akademikust-112195

Vers

Radnóti Miklós: Július

Düh csikarja fenn a felhőt,
fintorog.
Nedves hajjal futkároznak
meztélábas záporok.
Elfáradnak, földbe bűnak,
este lett.
Tisztatestü hőség ül a
fényesarcu fák felett.

Antoine de Saint-Exupéry: Fohász

Uram, nem csodákért és látomásokért fohászokodom, csak
erőt kérek a hétköznapiakhoz.
Taníts meg a kis lépések művészetére!
Tégy leleményessé és ötletessé, hogy a napok sokféleségében és
forgatagában idejében rögzítsem a számomra fontos felismeréseket és
tapasztalatokat!
Segíts engem a helyes időbeosztásban!

Ajándékozz biztos érzéket a dolgok fontossági sorrendjében, elsőrangú
vagy csak másodrangú fontosságának megítéléséhez!
Erőt kérek a fegyelmezethez és mértéktartáshoz, hogy ne csak
átfussak az életen, de értelmesen osszam be napjaimat, észleljem
a váratlan örömeket és magaslatoikat!

Őrizd meg attól a naiv hittől, hogy az életben mindennek simán kell mennie!
Ajándékozz meg azzal a józan felismeréssel, hogy a **nehézségek**,
kudarok, sikertelenségek, visszaesések az élet magától adódó
ráadásai, amelyek révén növekedünk és érlelődünk!

Küldd el hozzám a kellő pillanatban azt, akinek van elegendő
bátorsága és szeretete az igazság kimondásához!
Az igazságot az ember nem magának mondja meg, azt mások mondják meg
nekünk.

Tudom, hogy sok probléma **éppen úgy oldódik meg**, hogy nem teszünk
semmit.
Kérlek, segíts, hogy tudjak várni!
Te tudod, hogy milyen nagy szükségünk van a bátorságra.

Add, hogy az élet legszebb, legnehezebb, legkockázatosabb
és legtörékenyebb ajándékára méltók lehessünk!
Ajándékozz elegendő fantáziát ahhoz, hogy a kellő pillanatban és
a megfelelő helyen – szavakkal vagy szavak nélkül – egy **kis jószágot**
közvetíthessek!
Őrizd meg az élet elszalasztásának félelmétől!
Ne azt add nekem, amit kívánok, hanem azt, amire szükségem van!
Taníts meg a kis lépések művészetére!

Szakmai csemege

Semmelweis utolsó napja az egyetemen

Késő tavasz, talán kora-nyár volt.

Jól kezdődött a nap, kissé feledtetve az utóbbi idők egyre komolyabb civakodásait. Mária derűs arccal ült szemben Ignáccal a reggelinél.

Semmelweis a hétfői nagyvizit és a rendes egyetemi tudományos ülések után – ezeket fárasztó szükségnek érezte – kedden végre újra a munkájába feledkezhetett. Tettre készen lépett be az egyetem épületébe. A szobájába érve kezdődött a szokásos rituálé, ez mindig ugyanaz volt: alapos, hosszan tartó kézmosás egészen a felkarjáig, majd felöltötte orvosi köpenyét.

Az erős, szinte eszelős, mániákus mozdulatok újra és újra eszébe juttatták néhai barátját, a szegény Kolletschkát, akitől annyi mindent tanult Bécsben, és aki saját halálával járult hozzá a felismeréshez, hogy milyen fontos a kézmosás. Ismét kezdte hatalmába keríteni a tehetetlenség dühe.

Miközben végigjárta betegeit, észrevette az öreg, nagy bajszú hivatalosolgát, aki esetlenül próbálta elkapni a professzor tekintetét:

- Lippay Gáspár méltóságos úr hívatja.

Vajon mit akarhat? – elmélkedett magában Semmelweis, a dékáni hivatal felé vezető rövid folyosón. Rezzentelen arccal belépett a hivatal hűvös előterébe.

- Kommen Sie herein! – hangzott bentről Lippay hangja.

Az ajtóban aztán Semmelweis meglátta a dékán mellett szemlesütve, szinte mellesleg jelenlévő Diescher János doktort, egyszerre hatalmába kerítette a játszma végének keserűes fölismerése és bajsa alatt akaratlanul is elmosolyodott.

- Baj van magával, – kezdte Lippay – amíg maga tegnap a tudományos ülésen volt, a maga kollégái elmondták nekem, hogy az egész szülészetén kaotikus állapotok uralkodnak, teljességgel szakmaitlan a maga döntése az állandó kézmosásról és maga eltitkolja a boncteremben talált valódi halálokokat. Ezek súlyos szavak. Értse meg, ezt nem hagyhatom figyelmen kívül, nekem lépéseket kell tennem! –

Semmelweis nagyot sóhajtott. Tudta, hogy ez meg fog történni, de komolyan meglepte kollégáinak egyhangú, váratlanul ellenséges fellépése. Ez a megoldás nem szerepelt az elképzelt lehetőségek között.

- Ne reflektáljon, kérem! – folytatta a dékán és arcán egy pillanatra mintha átfutott volna az ijedtség. Úgy hallotta, Semmelweis újabban hirtelen dühkitörésekre is elragadtatja magát – Félnék magától, Érti ezt? A maga viselkedése megváltozott mostanában – majd mintha erőt adna neki ez a mondat, már inkább aggódó arccal megismételte:
- Félnék magától!

Ekkor Diescher szólalt meg, sajnálkozó együttérzést erőltetve:

- Természetesen a betegeit továbbra is kezelheti és minden reménytelen eset továbbra is az Öné lesz.

A beszélgetés véget ért.

Semmelweis egyszerre volt felszabadult és mérhetetlenül fáradt. Szerette a munkáját, de az utóbbi években minden döntését felülbírálták s ebből a helyzetből szinte bármi áron szabadult volna.

Újra és újra végiggondolta az elmúlt éveit. Korábban úgy tervezte, még talán egy évet kitarthat az osztály élén, aztán visszavonul. Látta maga körül az ifjakat, akik oly nagy odaadással folytatták a munkáját, úgy gondolta, lassan ideje háttérbe húzódnia, de a beosztottaitól nem számított ilyen akcióra, Diescher intrikáit érezte a háttérben.

Végiggondolta, amit eddigi életében elért: „Tanításom arra való, hogy az orvosi tudomány tanítói terjesszék, hogy az orvosló és ápoló személyek az utolsó falusi borbélyig, az utolsó falusi bábáig szerinte cselekedjenek; tanításom arra való, hogy elriasszam a szülőházak rémét, hogy megmentsem a feleséget a férj, az anyát a gyermeke számára.” Majd levonta az általános érvényű igazságot: „Bármily fájdalmas, bármily nyomasztó is a beismerés, nem a letagadásban rejlik ellenszere.”

Hazafelé menet az országút pora szállt föl a léptei nyomán és Semmelweisnek az jutott eszébe, hogy talán még sosem volt ideje megfigyelni az aranyló porszemek játékát az alkonyat fényében. Úgy gondolta, éppen ideje nyélbe ütni azt a néhány hetes pihenést, amit régi barátja: Joseph Hebra professzor javasolt neki. Gondolatban már el is kezdte tervezgetni az utazást a Bécs melletti erdőbe és Döblingbe.

Utószó:

A fent írás létező szereplőkkel bár, de kitalált történet. Bármilyen hasonlóság a valósággal a véletlen műve.

Szövérfy Dénes
Infokommunikációs és PR vezető

Gasztro

Cukkinis-gombás fasírt zabpehellyel

- 1 db cukkini
- só
- 15 dkg gomba
- 1 db zsemle
- 1.5 dl tej
- 2 db tojás
- 2 ek. zabpehely
- 1 gerezd fokhagyma
- 1 csokor petrezselyem
- 1 csokor kapor
- bors
- olaj

Elkészítés:

1. A cukkinit megmossuk és héjastul lereszeljük. Meghintjük sóval, összekeverjük és állni hagyjuk kb. 20 percig. A gombát lereszeljük a reszelő durvább részén. A zsemlet tejbe áztatjuk.
2. A levett eresztett cukkinit kicsavarjuk, összekeverjük a gombával, majd hozzáadjuk a tojásokat, a kinyomkodott zsemlet, a zabpehelyt, az apróra reszelt fokhagymát, az apróra vágott petrezselymet és kaporot és egy csipetnyi borsot. Alaposan összedolgozzuk, majd nedves kézzel pogácsákat formázunk belőle.
3. Olajat forrósítunk. Ha már jó forró, óvatosan beleengedjük a pogácsákat, és közepes lángon világosbarnára sütjük. Konyhai papírtörlőre szedjük, hogy a felesleges olajat felitassuk, utána tálaljuk. Melegen és hidegen egyaránt nagyon finom.

<https://www.mindmegette.hu/cukkinis-gombas-fasirt-zabpehellyel.recept/>

Hideg joghurtos uborkaleves

Hozzávalók:

- 2 db kígyóuborka
- só
- 2 gerezd fokhagyma
- 50 dkg joghurt
- 12.5dkgtejfől
- 2 ek olívaolaj
- 2 csokor kapor
- frissen őrölt bors

Elkészítés:

1. Az uborkát megmossuk, a végeit levágjuk. Az egyiknek a közepéből néhány vékony karikát vágunk, amit a tálaláshoz félre teszünk. A többit tálba reszeljük, majd megsózzuk. A fokhagymát meghámozzuk, összezúzzuk.
2. Habosra keverjük a joghurtot a tejjel és az olívaolajjal. Az uborkát kinyomkodjuk, majd a joghurtos keverékhez adjuk a fokhagymával együtt.
3. Hozzáforgatjuk a megmosott, finomra vágott kaprot. Ezután hűtőbe tesszük legalább 1 órára, hogy az ízek összeérjenek. A hideg levest az uborka karikákkal, egy kevés kaporral és frissen őrölt borssal tálaljuk. Friss kenyér vagy pirítós illik hozzá.

<https://www.mindmegette.hu/hideg-joghurtos-uborkaleves.recept/>

Halas-zöldséges rizssaláta

- 25 dkg rizs
- 2 szál újhagyma
- 20 dkg zöldborsó
- 1/2 kígyóuborka
- 1 csokor petrezselyem
- 2 szelet fagyasztott halfilé – például lazac, tőkehal
- 1 citrom
- 4 evőkanál olívaolaj
- só, bors

Elkészítés:

1. Egy fazékban kb. 1 liter vizet felforralunk, sózzuk, majd beleöntjük a leöblített rizst, 10 perc után hozzáadjuk a borsót, még 5 percet főzzük, majd leszűrjük.
2. A halfilét egy kevés citromlével meglocsoljuk, sózzuk, borsozzuk, és 2 evőkanál olajon megsütjük fedő alatt. Ha kész, villával összetörjük.
3. Az újhagymát, az uborkát és a petrezselymet megmossuk, az uborkát felkockázzuk, a zöldeket finomra vágjuk.
4. Az összes előkészített alapanyagot egy tálba halmozzuk, meglocsoljuk a maradék olajjal és citromlével, sózzuk, borsozzuk, alaposan, de óvatosan összeforgatjuk, és 1 órára a hűtőbe tesszük, hogy az ízek összeérjenek.

<https://www.cookta.hu/hir/20170719-egy-olasz-nyari-kedvenc-szines-rizssalata>

Fehércsokis panna cotta bazsalikomos barackkal

Hozzávalók:

- 4 dl tejszín
- 4 dl tej
- 1 teáskanál vanília-kivonat
- 3 evőkanál cukor
- 5 dkg fehér csokoládé
- 4 lap zselatin

Valamint:

- 2-3 őszibarack
- 3-4 levél bazsalikom
- 1/2 citrom leve
- 2 evőkanál cukor

Elkészítés:

1. A zselatinlapokat hideg vízbe áztatjuk, hogy felpuhuljanak. Közben a tejet és a tejszínt egy lábasba öntjük, hozzáadjuk a cukrot, és kevergetve forrpontig melegítjük, majd a tűzről levéve hozzáadjuk a vaníliát, a kockára tördelt fehércsokit és a kinyomkodott zselatinlapot, és kézi habverővel addig keverjük, míg teljesen felolvadnak. Poharakba, kelyhekbe vagy kis befőttesüvegekbe elosztjuk, és hagyjuk langyosra hűlni, majd a hűtőbe tesszük 4-5 órára, hogy teljesen megdermedjenek.
2. A barackraguhoz a gyümölcsöket egészben forró vízbe tesszük, és 1 percet forrázzuk, szűrőkanállal kiemeljük és hagyjuk kicsit hűlni, majd lehúzzuk a héjukat. A barackokat kimagozzuk, apróra kockázzuk, lábasba tesszük, ráfacsarjuk fél citrom levét, hozzáadjuk a cukrot és a bazsalikomlevelet, és tűzre téve 2-3 percet forraljuk, majd hagyjuk langyosra hűlni.
3. Tálalás előtt a barackraguból kivesszük a bazsalikomlevelet, és elosztjuk a jól lehűtött panna cotta tetetején, így kínáljuk.

<https://www.cookta.hu/20180822-fehercsokis-panna-cotta-a-legfinomabb-husito-desszert>

Narancsos-mentás limonádé

- 8 narancs
- 2 citrom
- 2 marék mentalevél
- 2 evőkanál méz
- 2 liter víz

A díszítéshez:

- 1 narancs
- 1 citrom
- mentalevél

Elkészítés:

1. A mentaleveleket mosás után apróra vágjuk. 2 liter vízbe belecsavarjuk 2 citrom és 8 narancs levét. Hozzáadjuk a mézet és az apróra vágott mentát, és hűtőben állni hagyjuk egy éjszakát.
2. Másnap kislyukú szűrőn átszűrjük egy kancsóba (ízlés szerint még lehet édesíteni). Beledarabolunk 1 citromot és 1 narancsot. Néhány friss mentalevéllel díszítjük.
3. Ízlés szerint magában vagy hígítva, idénygyümölcsökkel gazdagítva kínáljuk.

<https://www.cookta.hu/20220426-vitaminbomba-frissito-limonade-narancsosan-mentasan>

Humor

TELEFONHÍVÁS A 21. SZÁZADBAN

- Halló! Sarki Pizza?
- Nem Uram, ez Google Pizza!
- Óh, bocsánat, akkor rossz számot hívtam...
- Nem Uram, jó számot hívtam! Csak a Google megvásárolta az üzletet.
- Oké. Akkor szeretnék rendelni...
- Rendszerben Uram. A szokásosat?
- Hogyhogy a szokásosat? Ön ismer engem?
- Az adatbázisunk szerint a legutóbbi 12 alkalommal Ön vastag tésztájú pizzát rendelt sajttal, kolbásszal és szalonnával.
- Igen, pontosan. Most is azt szeretnék...
- Uram, javasolhatnék most valami mást? Egy finom salátát? Jégsalátát sárgarépával, ruccolával és paradicsommal?
- Micsoda? Utálok a zöldségeket!
- Elnézést Uram, de hadd hívjam fel a figyelmét, hogy túl magas a koleszterin szintje!
- Micsoda? Ezt meg honnan veszi?
- A telefonszáma alapján be tudtuk azonosítani, és így hozzá tudunk férni az Ön orvosi laboratóriumi eredményeihez az utóbbi 7 évből.
- Oké, de akkor sem akarom a zöldségeket. Egyébként pedig ne féltsenek, mert szedek gyógyszert a koleszterin szintemre!
- Bocsánat Uram, de nem rendszeresen szedi azt a gyógyszert! A kereskedelmi adatbázisunk szerint az utóbbi 4 hónapban mindössze egyszer vásárolt egy 30 tablettás csomagot az Ön utcája végén található gyógyszertárban.
- Ugyan már, ez semmit sem bizonyít... Egy másik gyógyszertárból vásároltam a többit.
- Ne haragudjon Uram, de ez sem lehet, hiszen nem látjuk ezt a kiadást az Ön bankkártya adatbázisán.
- Készpénzzel vásároltam, nem bankkártyával.
- No de a banki elszámolásán sem látszik, hogy ennyi készpénzt felvett volna!
- Vannak más készpénzes forrásaim is!
- Na de Uram! Az adóbevallásában ez nem szerepel. Reméljük, hogy nem tagadott le valami bevételi forrást az Adóhatóság elől!?
- HAGYJON ENGEM BÉKÉN, MENJEN A FENÉBE!
- Sajnálom Uram, de remélem megérti, hogy ezeket az információkat mi kizárólag az Ön érdekében gyűjtjük és használjuk!
- ELÉG! Elegendem van a Google-ból, facebook-ból, twitter-ből, whatsapp-ból és a többiből. Ki akarok szállni! Elmegyek egy lakatlan szigetre, ahol nincs Internet, kábel TV, és senki aki folyamatosan figyelne és kémkedne utánam!
- Megértem Uram! De fel kell hívjam a figyelmét, hogy ehhez előbb meg kell újítania az útlevelét, mivel az 6 héttel ezelőtt lejárt..."

(Internet-forrás)

Minden munkatársunknak kellemes nyaralást és jó pihenést kívánunk!

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG:

Dr. Kumin Marianna – felelős szerkesztő
Németh Anna
Sabján Irén
Szövérfy Dénes

Célunk,
hogy a HÍRLEVÉL mindannyiunk
számára tartalmas, hasznos, érdekes és
változatos olvasnivaló legyen,
ennek érdekében kérjük a kollégák
segítségét a lap szerkesztésében.
Akinek van olyan témája, kérdése,
információja, amit szeretne megosztani,
legyen szíves jelezze
a titkarsag@euint.kispest.hu e-mail
címen.